

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Järjestöyhteistyön kehittämispäivä

14.11.2023 (klo. 12:20-12:35)

Tulevaisuuden sote-keskus –hanke ja Pohde/Vammaispalvelun
toimialue / Asiakasohjauskeskus:

Vammaispalvelujen Ensiarviotiimi

Kuusikko Kaisa, projektikoordinaattori/sosiaalityöntekijä

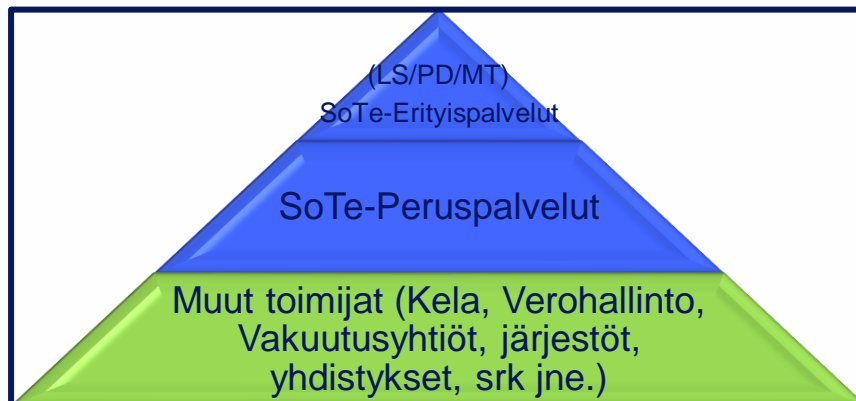
Ensiarviotiimi perus- (SHL) ja erityispalveluiden (VP/EHL) rajapinnalla

Vammaispalvelulaki ja Laki Kehitysvammaisten erityishuollosta

Ohjaus/Neuvonta/Konsultaatio Vammaispalveluihin liittyvissä asioissa

Sosiaalihuoltolaki ja Terveystieteidenhuoltolaki

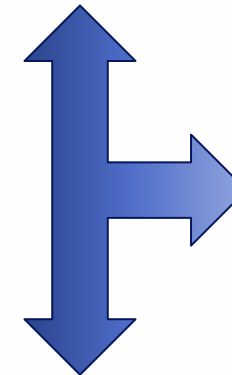
Vammaispalvelut:

- Kun peruspalvelut (SHL) eivät ole vammaiselle henkilölle sopivia tai riittäviä
- Lain mukaan mm. pitkäaikainen, pysyvä, erityisiä vaikeuksia

Vammaispalvelun asiakkuuteen

- Vammaispalvelut
- Kehitysvammahuollon palvelut

VP-Ensiarviotiimissä ei ole asiakkaita!

El asiakkuutta

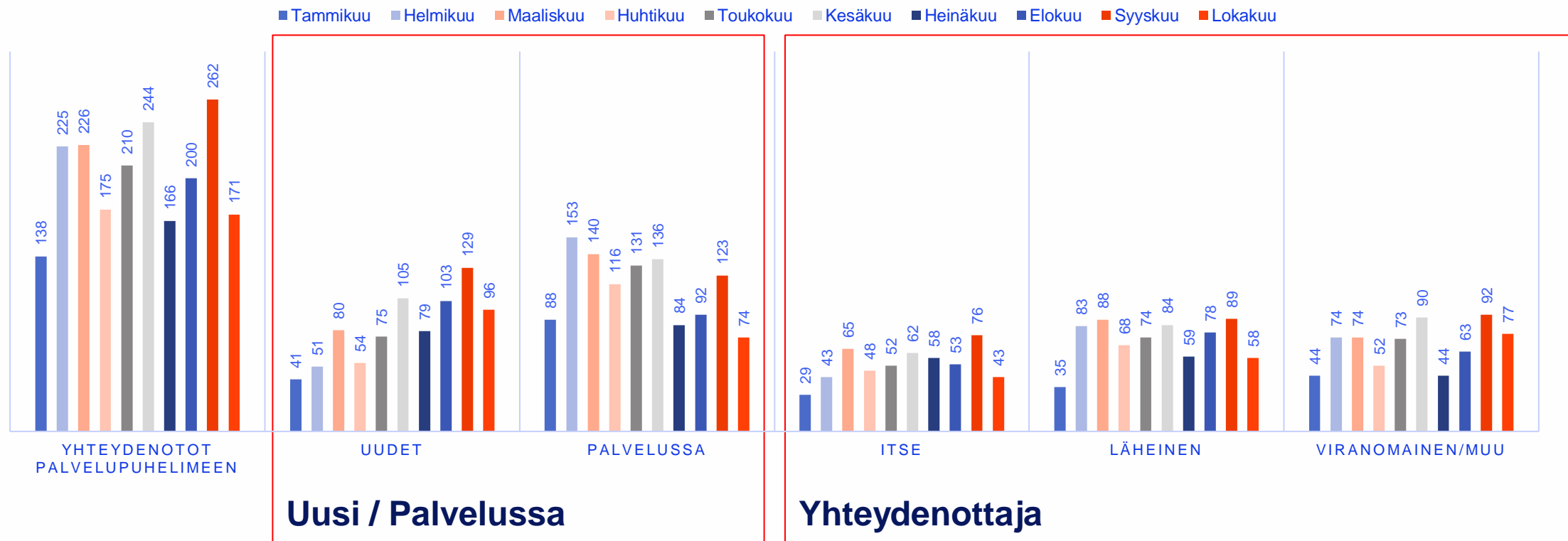
- **El Pohteen Sosiaalipalveluja**
- Järjestöjen, yhdistysten ym. Esim. yksityiset SHL palvelut omakustanteisesti

Peruspalveluiden asiakkuuteen

- SHL-palvelut

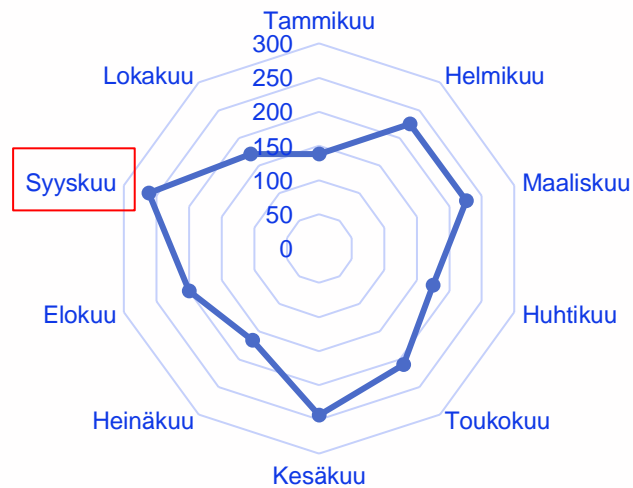
Ensiarviotiimin puhelut tilastoina:

PUHELUT 1-10/2023, YHT. 2017 KPL, N. 200 PUHELUA/KK

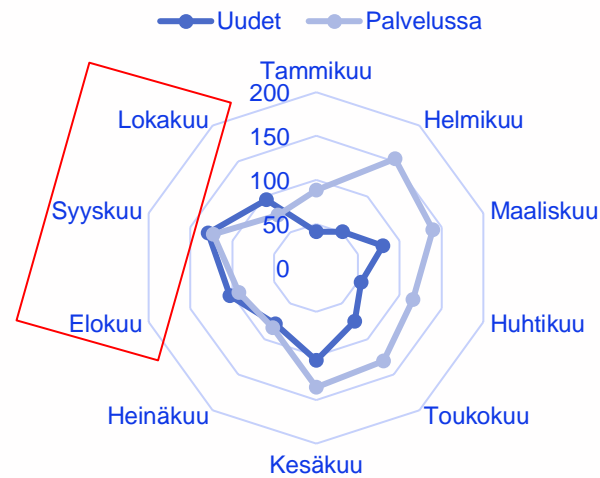
Ensiarviotiimin puhelut tilastoina:

Yhteydenotot palvelupuhelimeen 1-10/2023

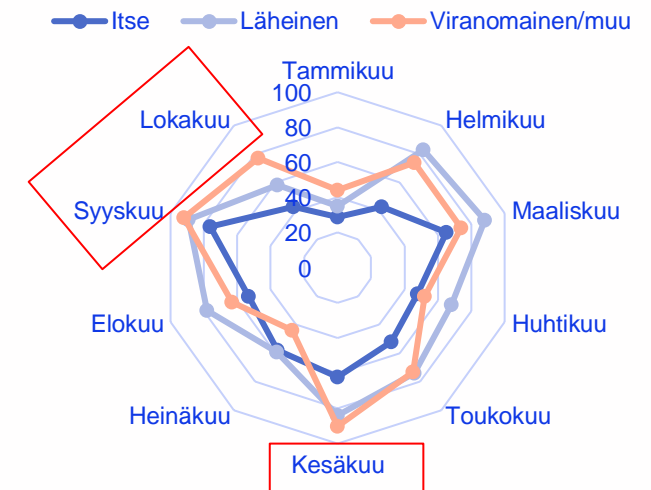
Puhelujen max. 9/2023

Uudet ja Palvelussa 1-10/2023

Uusia yhteydenottoja enemmän,
kuin palveluissa olevien 8-10/2023

Yhteydenottaja 1-10/2023

Viranomaiset
6 ja 9-10/2023

LUONNOS

Yhteistyö & Konsultaatio

Kehittämistyössä
havaitut HAASTEET
asiakkaan
ohjautumisessa:

Mitä tapahtuu, kun
asiakas ohjautuu
suoraan VP-
prosessiin, eikä SHL-
prosessia tehdä
peruspalveluissa?

Ensisijaiset
SHL-palvelut,
Ikä-, Perhe- ja
Sotokeskukset

VP-
Asiakasohjaus-
keskus/
Ensiarvotiimi

VP-
Osaamiskeskus,
VP-erityislain
mukaiset palvelut
ja tukitoimet

SHL-palvelut ja tukitoimet EIVÄT OLE sopivia/riittäviä
vammaiselle henkilölle
→ Siirtyy VP-osaamiskeskukseen

VP-Ensiarvio / VP-Prosessi:

- Onko SHL-prosessi tehty?
EI → Yhteistyö SHL-prosessista
vastaavan kanssa
KYLLÄ → Arvio onko VP
- Onko asiakkuutta SHL palveluissa eri
toimialueilla? Omatyöntekijä?
  - EI → selvitetään kuka
vastaa SHL prosessista,
yhteistyö SHL-prosessista
vastaavan kanssa
  - KYLLÄ → Yhteistyö SHL-
prosessista vastaavan
kanssa
- VP-hakemus: **SHL palveluiden
sopivuus/riittävyys myös
vammaiselle henkilölle selvitetään**

Alle 18/18-64/+65 vuotiaat?

Ohituskaistaa käyttävät?!

Asiakkuus siirtyy VP-erityispalveluun

VP-Prosessi
VP-Ensiarvio
UUDET VP-asiakkaat

- Ohjaus/neuvonta
- Konsultaatio
- "Kiireelliset"
- "Pienet" VP-päätökset

- **VP-asiakkuus:** Oikeus VP-
palveluihin ja tukitoimiin
- Asiakkuuden suunnittelu ja
omatyöntekijä
- Yhteistyö eri SoTe ym.
toimijoiden kanssa VP-
asiakkaan verkostoon
liittyen

VP-Asiakkuuden suunnittelu
VP-asiakkuus

SHL-palvelut ja tukitoimet OVAT sopivia/riittäviä
vammaiselle henkilölle
→ Konsultaatio/Yhteistyö Peruspalveluiden kanssa

Yhteistyö peruspalveluiden kanssa

Asiakas- ja palveluohjaus
esim. Sairaalan sosiaalityö,
Aino-neuvonta, OmaOlo,
Digitaalinen sotokeskus

Järjestöjen, yhdistysten,
srk ym. Toimijoiden
ensisijaiset palvelut ja
tukitoimet

Kela, Verohallinto,
Vakuutusyhtiöt, SIKU,
Tekninen toimi ym.
ensisijaiset palvelut ja
tukitoimet

- Ohjaus/neuvonta
- Palvelun ja tuen tarpeen
arvioiti
- SHL, OHT, TT ym.
Palveluiden ja
tukitoimien selvitys ja
järjestäminen

SHL-Prosessi (Ikä-, Perhe- ja
SoTe-keskuksissa
SHL-Palvelutarpeen arvio

Yhteistyö/konsultaatio

SHL-palvelut ja tukitoimet EIVÄT OLE
sopivia/riittäviä **vammaiselle henkilölle**
→ Konsultaatio/Yhteistyö VP-Ensiarvotiimiin

SBM (Asiakas- ja
toiminnanohjausjärjestelmä)

Ennen Pohteen
Sosiaalipalveluja

Sosiaalipalvelut: Saga → Kirjataan ja tallentuu Kantaan asiakkaan tietoihin!

Case: Aivoverenkiertohäiriö (AVH)

- Henkilö **soittaa puolisonsa puolesta** Ensiarvotiimin palvelupuhelimeen.
- Tiedustellee, että **mitä palveluja vammaispalveluista on mahdollista saada?** Henkilöä on **ohjattu kuntoutusosastolta** soittamaan Ensiarvotiimiin.
- Kysyttäessä tarkemmin tilanteesta ja avun/tuen tarpeesta, henkilö kertoo puolisonsa (62 vuotias) saaneen **aivoverenkiertohäiriön 1 kk sitten** työpaikallaan. Puoliso on edelleen sairaalahoidossa/kuntoutusosastolla jatkohoidossa.
- **Ei aiempaa asiakkuutta sosiaalipalveluissa.**
- **Ensiarvotiimin viranomaisen:**
  - Tehdään puhelimessa **alustavaa ensiarviota** tilanteesta.
  - Annetaan **ohjausta ja neuvontaa ensisijaista palveluista ja tukitoimista** (esim. Kela ja kotiin annettavat palvelut/kotikuntoutus, josta lisätietoja kotiutuksen yhteydessä osastolla sekä apuvälineet) sekä **kerrotaan mm. järjestöjen ja yhdistysten toiminnasta**. Annetaan yhteystiedot eri toimijoille (puoliso kykenee hoitamaan henkilön puolesta asiaa, ei tarvetta viranomaisen toimia ”välittäjänä/palveluun saattajana”).
  - Lisäksi **kerrotaan sosiaalihuoltolain mukaisista palveluista ja tukitoimista** ja, että ne **ovat ensisijaisia** (työikäisten palvelut) suhteessa vammaispalveluihin. Annetaan Sote-keskuksen työntekijän yhteystiedot.
  - **Kerrotaan vammaispalvelulain mukaisten palveluiden kriteereistä** (mm. pitkäaikainen (vuosi), pysyvä (ei kuntoutumisen mahdollisuutta), erityisiä vaikeuksia jne.).
- Sovitaan, että henkilö/puoliso **voi olla myöhemmin uudelleen yhteydessä** Ensiarvotiimiin ja konsultoida vammaispalveluista tarvittaessa, kun henkilö on kotiutunut ja kuntoutus edennyt sekä ensisijaiset palvelut ja tukitoimet on ”kokeiltu”.

Mitä on tehty kehittämistyössä järjestöyhteistyöhön liittyen?

- **24.5.2022** oli Maakunnallisen vammaispalvelun järjestöverkoston 1. tapaaminen ja **perustamiskokous** (huom. Projektikoordinaattori, hankkeen kautta järjestöyhdyshenkilö, aloitti 14.3.2022-)
- **säännölliset 1 x kk tapaamiset** kuun viimeinen torstai klo 14-15:30 (pois lukien loma-ajat)
- **Hanketyö päättyy 31.12.** ja tällaisenaan viimeinen tapaaminen on 30.11.2023
  - Tapaamisissa ollut mukana järjestöjen edustajien ja pohdelaisten lisäksi muiden kehittämisohjelmien sekä Pohteen toimialueiden viranhaltijoita:
    - Yhteistyö
    - Ymmärryksen lisääminen
    - Tiedon välitys
    - Yhteiskehittäminen

Pohteen vammaispalvelujen järjestöyhdyshenkilöt 1.1.2024-

Tärkeää, että ollaan yhdessä mukana asiakkaan palvelupolulla!

Pohteelle tarvitaan jatkossakin Järjestöyön koordinaattori organisoimaan yhteistyötä!

- Tulevaisuuden sote-keskus hankkeen Vammaispalvelut -kehittämishankkeen projektikoordinaattori on toiminut v.2022-2023) järjestöyhdyshenkilönä
- Järjestöyhdyshenkilön tehtävä siirtyy 1.1.2024- Pohteen Vammaispalvelujen toimialueen Yhteisiin palveluihin: palvelualuejohtaja Marja Salo ja Osaamiskeskuksen vastuualuepäällikkö Pia Kortessalo
- **Toiminta jatkossa? Yhteistyöhön liittyvät toiveet/tarpeet?** → Vammaispalvelun järjestöverkoston koolle kutsujat/järjestöasiantuntijat: Liisa Pitzén (liisa.pitzen@invalidiliitto.fi) ja Hilikka Lahti (hilikka.lahti@invalidiliitto.fi)
- Järjestöt asiakaslähtöisellä SOTE-palvelupolulla

Tiedotus ja jatkokehittäminen 2024-

- Tulevaisuuden sote-keskus hanke, [Vammaispalvelut kehittämisohjelma](#)
- Hankkeen kehittämistyöhön liittyen nettisivujen QR-koodi:

- Pohde/ Vammaispalvelujen toimialue/Asiakasohjauskeskus: [Ensiarviotiimi](#)
- **Ensiarviotiimissä kehittämistyö jatkuu 2024-**

mm. yhteistyö RRP2 hankkeen kanssa:

- CHAT
- TeliaAce (mm. takaisinsoitto mahdollisuus)
- SBM (asiakas- ja toiminnanohjausjärjestelmä)
- [Omaolo](#) (palveluarviot)

Ensiarviotiimin
Video:
tulossa 12/2023

Ensiarviotiimin
Esite:
Julkaistu
10/2023

The image shows a brochure for the 'Vammaispalvelujen ensiarviotiimi' (Disability Services Initial Assessment Team). The brochure is divided into two main sections. The left section features the Pohde and POP sote logos at the top, followed by a photo of a young child wearing a hearing aid. Below the photo, the text reads: 'Vammaispalvelujen ensiarviotiimi auttaa sinua vammaispalveluihin liittyvissä kysymyksissä'. At the bottom of this section is the website 'WWW.POHDE.FI'. The right section contains contact information: 'Vammaispalvelujen ensiarviotiimi', 'Palvelemme maanantaista perjantaihin kello 9-16. Voit soittaa tai laittaa sähköpostia.', 'Puhelinnumero: 044 703 5275', 'Sähköposti: vammaispalvelut.ensiarvio@pohde.fi', and 'Lue lisää ensiarviotiimistä Pohteen verkkosivuilta: pohde.fi/ensiarviotiimi'. Below this is a paragraph of text: 'Jos olet vammainen henkilö tai pitkäaikaisesti sairas, kysy ensiarviotiimiltä vammaispalveluista. Uusi asiakas, ota meihin yhteyttä ennen kuin haet vammaispalveluja. Me arvioimme, voitko saada palveluja. Neuvomme myös läheisiä ja ammattilaisia vammaispalveluihin liittyvissä kysymyksissä. Palvelemme koko Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella.' At the bottom right are the Pohde and POP sote logos.

LUONNOS!

Ehkä tulevaisuudessa näin 😊

Asiakas- ja palveluohjaus
esim. Sairaalan
sosiaalityö, Aino-
neuvonta, OmaOlo,
Digitaalinen sotekeskus

Järjestöjen,
yhdistysten, srk ym.
Toimijoiden ensisijaiset
palvelut ja tukitoimet

Kela, Verohallinto,
Vakuutusyhtiöt, SiKu,
Tekninen toimi ym.
ensisijaiset palvelut ja
tukitoimet

SBM

Ennen Pohteen
Sosiaalipalveluja

• Ohjaus/neuvonta
• Palvelun ja tuen tarpeen arvioiti SHL
✓ SHL, OHT, TT ym.
Palveluiden ja tukitoimien selvitys ja järjestäminen

• VP-Ensiarvotiimin konsultointi tarvittaessa

SHL-Prosessi (Ikä-, Perhe- ja SoTe-keskuksissa)
SHL-Palvelutarpeen arvio ja palvelupäätökset

SHL-palvelut ja tukitoimet EIVÄT OLE sopivia/riittäviä vammaiselle henkilölle
→ Konsultaatio/Yhteistyö VP-Ensiarvotiimiin

VP-Asiakasohjaus-
keskus
Ensiarvotiimi

Ensisijaiset
(SHL-palvelut)
Ikä-, Perhe- ja
Sotekeskukset

Yhteistyö ja Konsultaatio

Asiakkuus päätty
ensiarvioon!

VP-Prosessi
VP-Ensiarvio
UUDET VP-asiakkaat

• Ohjaus/neuvonta erityisesti vammaispalveluun liittyvissä asioissa
• Konsultaatio vammaispalveluihin liittyen yksityishenkilöt, läheiset, viranomaiset ja muut toimijat
• Yhteistyö eri SoTe ym. toimijoiden kanssa
• Kiireelliset (uudet)
• Pienet VP-päätökset? vai vain ensiarvio?

SHL-palvelut ja tukitoimet OVAT sopivia/riittäviä myös vammaiselle henkilölle
→ Konsultaatio/Yhteistyö Peruspalveluiden kanssa

VP-Osaamiskeskus

SHL-palvelut ja tukitoimet EIVÄT OLE sopivia/riittäviä vammaiselle henkilölle
→ Siirtyy VP-osaamiskeskukseen

• VP-asiakkuus: Oikeus VP-palveluihin ja tukitoimiin
• Asiakkuuden suunnittelu ja omatyöntekijä
• Yhteistyö eri SoTe ym. toimijoiden kanssa VP-asiakkaan verkostoon liittyen

VP-Asiakkuuden suunnittelu ja palveluiden järjestäminen VP-asiakkuus

SHL-palvelut ja tukitoimet OVAT OSIN sopivia/riittäviä vammaiselle henkilölle
→ Konsultaatio/Yhteistyö Peruspalveluiden kanssa

Sosiaalipalvelut: Saga → Kirjataan ja tallentuu Kantaan asiakkaan tietoihin!

VP-Ensiarvio / VP-Prosessi:

- Onko SHL-prosessi tehty?
EI → Yhteistyö SHL-prosessista vastaavan kanssa
KYLLÄ → Arvio onko VP
- Onko asiakkuutta SHL palveluissa eri toimialueilla? Omatyöntekijä?
  - EI → selvitetään kuka vastaa SHL prosessista, yhteistyö SHL-prosessista vastaavan kanssa
  - KYLLÄ → Yhteistyö SHL-prosessista vastaavan kanssa
- VP-hakemus: SHL palveluiden sopivuus/riittävyys myös vammaiselle henkilölle selvitetään

Kiitos!

Kaisa Kuusikko

POPsote / Tulevaisuuden sote-keskus –hanke, Vammaispalvelut –kehittämishjelma, projektikoordinaattori (50%) ja Pohde/VP-toimialue, Yhteiset palvelut/ Asiakasohjauskeskus, Ensiarvotiimi, sosiaalityöntekijä (50%)
kaisa.kuusikko@pohde.fi

Lotta Limingoja

Pohde/VP-toimialue, Yhteiset palvelut/ Asiakasohjauskeskus, Ensiarvotiimi, Vastuuyksikköpäällikkö ja POPsote / Tulevaisuuden sote-keskus –hanke, Vammaispalvelut –kehittämishjelma, hankesuunnittelija (30%)
lotta.limingoja@pohde.fi

Tuija Holm

Pohde/VP-toimialue, Yhteiset palvelut/ Asiakasohjauskeskus, Ensiarvotiimi, sosiaalityöntekijä ja POPsote / Tulevaisuuden sote-keskus –hanke, Vammaispalvelut –kehittämishjelma, hankesuunnittelija (20%)
tuija.holm@pohde.fi

